

hírek

BOMBARIADÓ A PLAZÁBAN. Este, valamivel nyolc óra előtt kaptuk a hírt, ismeretlen telefonáló miatt a rendőrség bombariadót kényszerült elrendelni a Szegei Plazában. A fenyegető hívás, amelynek nyomán ki kellett üríteni a szórakoztatóközpontot, néhány perccel háromnegyed nyolc után érkezett.

BORDÁNYI FIATALOK. Még az idén megalakul a bordányi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat. A héten választják meg a polgármesterüket és a négy képviselőjüket. A választás a 11 és 24 év közöttieket érinti. Holnap, pénteken 8-tól 17 óráig 631 választójoggal rendelkező fiatal járulhat a teleházban (Park tér 1.) elhelyezett urnák elé. A helyi fiatalok két polgármesterjelölt: Kálmán Kamilla és Kiss-Patik Péter, illetve hat képviselő-jelölt: Császár Norbert, Kádár-Németh István, Kálmán Zita, Peták Ervin, Sárközi Tímea és Szilágyi Gergely közül választhatnak.

KÖSZÖNTIK A DÓCI NYUGDÍJASOKAT. A közelgő szeretet ünnepe alkalmából holnap, pénteken a dóci önkormányzat köszönti a településen élő nyugdíjasokat. A helyi művelődési házban délután 4 órakor kezdődő rendezvényen fellépnek a dóci művészeti iskola mazzorettai, társastáncosai, dzsesszbalettosai és citerásai. Emellett a közönség tapsolhat még az általános iskola tanulóinak, illetve a Csillagfű Asszonykórusnak.

FRANCIA EST. Francia nyelvű előadáson mutatja be a Szegei Tudományegyletem tanárképző karának Charivari színjátás csoportja Tardieu: „Un Geste pour un autre” című darabját. Az előadást az Alliance Française rendezésében december 14-én 19 órakor tartják a főiskola Bem utcai épületében (821-es terem).

MÚZEUMI SZERVEZETÁTALAKÍTÁS. A Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatóságának szervezeti átalakítását tervezi az intézményt fenntartó megyei önkormányzat. A közgyűlés dönt majd arról, hogy átadják-e a helytörténeti és helyi jelentőségű múzeumi gyűjtemények kiállítóhelyeit a települési önkormányzatoknak, vagy esetleg megszüntetik azok működtetését. A megyei önkormányzat minderről már tájékoztatta Szegei és Hódmezővásárhely megyei jogú városok önkormányzatát is.

Munkatársunktól
A Duna-Körös-Maros-Tisza eurorégiós együttműködés, amelynek négy magyar, négy román megye és a Vajdaság a tag-

Dél-alföldi betegségkörkép Egészség, mint régiótükör

A szív- és érrendszeri betegségek között vezet a magas vérnyomás, amely főképpen a 65 év felettieket sújtja. (Fotó: Karnok Csaba)

Magyarország európai összehasonlításhoz közelebb van a halálozási mutatókkal rendelkezők. Számos olyan betegség szerepel a vezető halálokok között, amelyek megelőzhetők, illetve a kezdeti stádiumban gyógyíthatók lennének. Az országon belül eltérések figyelhetők meg, vannak „betegbb” régiók, ahol a halálozások száma meghaladja az országos átlagot – írja a közelmúltban készített elemzésében a KSH munkatársa, Kovács Andrea, aki a dél-alföldi régió három megyéjében leggyakrabban előforduló betegségeket veszi számba.

A dél-alföldi régió nem tartozik a fejlett régiók közé, s ezt tükrözi a lakosság egészségi állapota is. Egyes területek jól ellátottak egészségügyi intézményekkel: Szegei és környéke a klinikákkal, Gyula környéke a kórházakkal, illetve a megyeszékhelyek környéke kiterjedt egészségügyi intézményhálózattal. Bár ezek az egészségügyi intézmények a megyék egész területéről fogadják az ápolásra váró betegeket, mégsem enyhítenek a centrumtól távol eső települé-

sek egészségügyi ellátási gondjain.

Csongrádon a „legbetegbbek”

Az ország háziorvosai és házi gyermekorvosai regisztrálják a páciensek betegségeit, amelyekről két évente – 1997 óta már az új BNO (Betegségek Nemzetközi Osztályozása) szerint csoportosítva a betegségeket – jelentést tesznek. A dél-alföldi régió háziorvosai tavaly a 18 év feletti körében 838 ezer megbetegedést jegyeztek fel, amelynek közel hattizedét női pácienseken észlelték. A lakosságához viszonyítva is úgy tűnik, hogy a nők kevésbé ellenállóak a betegségekkel szemben, 10 ezer nőre közel 9 ezer megbetegedés jutott, míg a férfiak esetében ez alig haladta meg a 7 ezer esetet. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők jobban odafigyelnek az egészségükre, panaszikkal hamarabb felkeresik háziorvosukat, mint a férfiak. A régióba tartozó három megye közül Csongrád lakói a „legbetegbbek”, a regisztrált esetek száma 10 ezer lakosra vetítve meghaladta a 8 ezer esetet, míg Békésben a mutató alig éri el a 7 és fél ezret.

Vezet a magas vérnyomás

A „hajtós” életvitel, a stressz, a helytelen táplálkozási szokások nagy mértékben növelték a szív- és érrendszeri betegségek kialakulását. E betegségek csoporton belül is vezet

a magas vérnyomás, minden 4. esetben ezzel fordult a beteg háziorvosához. Ez a betegség különösen a 65 év felettieket sújtja. A Dél-Alföld 3 megyéje közül Csongrádban szenvednek legtöbben magas vérnyomásban. A keringési rendszer más betegségeivel, mint például infarktussal, angina rohammal és más szívpanaszokkal a régióban tavaly 81 ezren kerültek orvoshoz, 11 százalékkal többen, mint 1997-ben. A régió megyéi közül a legtöbb megbetegedést – 10 ezer lakosra – Bács-Kiskun megyében találták. A dél-alföldi megyékben gyakoriak a mozgásszervi megbetegedések körébe tartozó csigolya bántalmak, amelyek 45 év feletti korosztályban ugrásszerűen nőnek. Bács-Kiskun megyében 10 ezer lakos közül ezernél több nő szenved csigolya bántalmakban, míg a másik két megyében számuk 10 ezer lakosra vetítve 800-900 között mozgott. A mozgásszervi megbetegedésekhez szorosan kapcsolódnak – az életkor előrehaladtával szinte törvényszerűen együtt járó – csontsűrűségi és csontszerkezeti rendellenességek. Ez a betegség a klimax beköszönésével az 55 év feletti nők körében a leggyakoribb. A csontritkulásban szenvedő nők négyszer többen vannak, mint az e kórral bajlódó férfiak. A megbetegedések száma a Csongrádban élő nők körében a legmagasabb, a Békés megyei férfiaknál pedig a legalacsonyabb. Egyre több a cukorbeteg, valamint a stressz, a rendszertelen és egészségtelen

táplálkozás következményeként kialakuló emésztőrendszeri betegség. Különösen magas a gyomor- és bélrendszer fekélyes megbetegedéseinek aránya, 1999-ben a Dél-Alföldön élők 3 százalékánál állapították meg fekélyt. Főként a 45-64 éves középkorú és nyugdíj előtt álló korosztályt érinti. A rosszindulatú daganatos megbetegedéseknek csak töredékét diagnosztizálják a háziorvosok, a rákos betegségek kivizsgálása az onkológiai szakrendeléseken történik, ezért a háziorvosi adatok e téren nem mérvadóak.

Elhízott gyermekek

A 18 éveseket és az ennél fiatalabbakat sújtó betegségek közül a régióban leggyakrabban a vér- és vérképző szervek betegségei fordulnak elő, azon belül is a vashiányos vérszegénység. A lányok esetében gyakoribb ez a betegség, közülük minden 34., míg a fiúk közül minden 44. vérszegény. Az egyre inkább „népbetegséggé” váló kövértség a lányokat érinti leginkább. Különösen sok az elhízott gyermek az 5-14 évesek körében. Több mint egyötödével nőtt két év alatt és így már 5 ezer főle emelkedett az asztmás esetek száma. A fiatal korosztályban a szembetegségek száma 1999-ben 14 százalékkal emelkedett 1997-hez képest. Csongrád megyében észlelték a legtöbb megbetegedést. **K. K.**

jegyzet

Magyarok, egymás között

Az elmúlt időszakban sokat forgattam a Délmagyarország első világháború előtti példányait. A csaknem 100 éves, jócskán megsárgult papirlapok ontják, sugározzák a békét, a kiegyensúlyozottságot. Ilyentűjt, decemberben – egészen 1914-ig – a karácsonyi készülődésről, a mákos gubáról, a tiszai halászkok fogta halból készült halászléről és sült halról írtak nagyra becsült tollforgató elődeink. Később is csak az okozott némi szenzációt, amikor (1911 március 14-én) egy „sudár természetű, csinos hajadon, nadrágszoknyában sétált végig a Kárász utcán”... Lapunk tudóstírói jelentkeztek Szabadkáról, Eszékéről, Kassáról, Kolozsvárról, Beregszászról és Nagyváradról is. Tehát Magyarországról...

Azután jött az első világhétség. Majd pedig Trianon. Nos, azóta van ilyen, meg olyan magyar, határon innen és túli. Ki gondolta volna az akkori békeidőkben, amikor az alsóvárosi parasztember még a mákos gubára fente a fogát, hogy 90 év múlva Budapesten magyar-magyar csúcstalálkozót rendeznek? Márpedig napjainkban éppen ezt teszik.

Olyan időben rendezik meg a III. csúcstalálkozót, amikor a szomszédos országokban élő magyarokról szóló törvénytervezet vitáját nyomasztó történések követik. Déli szomszédunknál, kis-Jugoszláviában, bekövetkezett ugyan a demokratikus fordulat, de a legfontosabb kérdés még nem dőlt el: mi lesz Szerbiával? A december 23-i választások eredménye megegyezik-e vajon a szövetségi szintű voksoláson elért ellenzéki győzelemmel? Vajon sikerül-e a háborús bűnökkel vádolt Milosevicset teljesen félre állítani? S ha igen, megszűnnek-e a Délvidéken azok az uszító magyarellenes falfirkák, amelyekből az utóbbi napokban egyre többet olvashatunk? A romániai elnökválasztások kimenetele, azon belül is a szélsőséges Corneliu Vadim Tudor előretörése, szintén aggasztó körülményként könyvelhető el. Kárpátalján nem is annyira a politikai, mint inkább a gazdasági bajok gyöttrik a magyar kisebbséget.

Szóval, nincs könnyű helyzetben sem a magyar kormány, sem a határon túli magyar politikai érdekszervezetek bármelyike. A mintegy 3 és fél millió, határon túli magyar, akit mindössze azért emlegetnek annyiszor, mert ősei földjén született, nevelkedett, s ott is akar meghalni, nem, vagy alig szólhat bele saját sorsának alakulásába. Ő készül a karácsonyra. Szaloncukrot vásárol a fára.

Ha van miből...

László Ferenc

Csongrád megye és a nemzetközi befektetői térkép

Kapu a világra

Csongrád megye újabb kiadványt jelentetett meg „Kapu a világra” címmel, amelyet a megyeházán tegnap mutattak be a sajtó képviselőinek. A színvonalas kivitelű, tartalmas, magyar és angol nyelven megjelent dokumentumanyag kiadásának célja az volt, hogy a megyét elhelyezze a befektetői világtérképen.

Csongrád megye adottságait tekintve a dél-alföldi régió legvonzóbb térségének tekinthető. Igaz ez az évekig tartó háborús helyzet negatív hatása, valamint a nagy infrastrukturális fejlesztések elmaradása ellenére is. A megyei önkormányzat éppen ezért önként vállalt feladatként fontosnak tartotta egy olyan kiadvány megjelentetését, amely a megye kedvező, gazdasági szempontból is előnyös adottságait mutatja be a hazai és külföldi befektetőknek, vállalkozóknak. Marosvári Attila, a közgyűlés alelnöke bevezetőjében hangsúlyozta: a jelenlegi külpolitikai helyzetben történelmi

esélyünk lehet a térség gazdasági fellendítésére. A befektetői világpiac mostmár stabil környezetben, a keleti ország-rész legfelkészültebb megyéjét ismerheti meg a kiadvány segítségével. Dr. Frank József, a megyei közgyűlés elnöke erőteljesen alá is támasztotta mindezt, különös tekintettel a megye gazdaságát érintő, elmúlt heti eseményekre. Dr. Horváth István (Szentesi Kontavill), dr. Pintér Ferenc (ICM Kommunikációs Rt.), valamint dr. Szeri István (CSMKIK) elismerően szölt a kiadvány jelentőségéről. A szakemberek utaltak arra, hogy a már működő cégek számára sem lehet közömbös a megye további fejlődése. A jövőképpel is rendelkező Csongrád megye nemzetközi térségi centrummá válhat. Potenciálját nem lehet csak Magyarország határain belül értelmezni, hiszen két országgal is szomszédos és a helsinki korridorok mindenképpen áthaladnak rajta, logisztikai kaput is nyitva a Balkánra.

N. R. J.

Az eurorégió jövőjéért

ja, elfogadta stratégiai tervét. Caius Parpala, soros elnök szerint mielőbb dön-

teni kell a szervezet jövő évi költségvetésére vonatkozó javaslatról.

Így az elnökök fórumán, amelyre december 23-án kerül sor Újvidéken – a kö-

vetkező évi munkaterv mellett – erről is határoznak. Fontos napirendként említhető még a tagmegyék projektjavaslatainak előterjesztése, megvitatása is.

Minden forintnak súlya van!

1 forint = 2,05 gramm

VAJON MENNYIT JELENT 615 KG MEGTAKARÍTÁS?*

*a tökéletes megoldás a következő oldalon.

OPEL